

Algemeen

Alblasserdam

In dit laatste deel van onze zienswijze geven wij onze input over hoe nu alsnog en al zoveel mogelijk op korte termijn tot realistische ombuigingen te komen. In dat kader heeft u ons een overzicht verstuurd met daarop meer dan 40 maatregelen. Een deel van de voorstellen heeft betrekking op het domein bestaanszekerheid versterken, een ander deel op ontwikkelen naar werk en weer een ander deel op het domein zorgen voor ondersteuning.

We danken u voor het verstrekken van deze informatie. Deze aanpak geeft ons vooralsnog het vertrouwen dat er zo echt een significante verlaging van onze verwachte afdracht gerealiseerd kan worden. We zijn ook blij dat er wordt toegewerkt naar een begrotingswijziging in de zomer; dit helpt voor het lokale begrotingsproces.

Dat neemt niet weg dat we het een opgave vinden om keuzes te maken. We beseffen namelijk het gewicht van onze input bij het bepalen welke voorstellen wel en niet werkelijk doorgevoerd gaan worden, terwijl het gaat om voorstellen die inwoners raken. En we krijgen maar weinig tijd voor het verstrekken van onze input.

Zoals gezegd beseffen we dat veel van de maatregelen direct effect hebben op de dienstverlening aan onze inwoners. Tegelijk verkeert onze gemeente in een dermate moeilijke financiële situatie dat we niet de luxe hebben om over veel maatregelen aan te geven dat we ze niet doorgevoerd willen hebben.

Dordrecht

U heeft ruim veertig potentiële maatregelen geïnteriseerd met een theoretisch ombuigingspotentieel tot circa € 12 miljoen, waarvan een groot deel beleidswijzigingen op gemeentelijk niveau vereisen. Wij waarderen uw transparantie en onze gezamenlijke verkenning. Gezien de maatschappelijke impact vraagt elke maatregel om een politieke afweging. Daarbij verwachten wij dat u tav de maatregelen ook inzicht geeft in de gevolgen voor kwetsbare inwoners, mogelijke verschuivingen naar andere domeinen of gemeentelijke taken, alsook over de uitvoerbaarheid in de praktijk. Wij staan open voor samen optrekken bij kansrijke richtingen, maar hechten eraan dat gemeenten hierin daadwerkelijk aan de lat blijven staan. Hieronder geven wij per maatregel aan hoe we als gemeente naar dit voorstel kijken, en waarop we zsm willen doorpakken, in thematische volgorde, en daarbinnen op nr.

Hardinxveld-Giessendam

De voorgestelde ombuigingen roepen bij ons drie belangrijke aandachtspunten op. Allereerst stellen wij vast dat het verzoek van het Algemeen Bestuur om een maatregelenpakket ter waarde van € 6,6 miljoen impliceert dat gemeenten nog steeds een deel van de oorspronkelijk beoogde ombuigingen zelf moeten opvangen. Daarnaast hebben wij twijfels of de voorgestelde maatregelen in de praktijk daadwerkelijk zullen leiden tot de beoogde besparingen.

Verder zien wij dat een deel van de maatregelen vraagt om aanvullende investeringen op lokaal niveau, terwijl het de vraag is of daar in voldoende mate rekening mee is gehouden. Tot slot constateren wij dat de nadruk van de voorgestelde maatregelen voornamelijk lijkt te liggen op de dienstverlening aan inwoners, en in mindere mate op besparingsmogelijkheden binnen de huidige begroting of op het gebied van de bedrijfsvoering. In sommige gevallen zal het versoberen van dienstverlening leiden tot minder apparaatslasten. We zien graag dat u inzichtelijk maakt wat de effecten van de ombuigingsmaatregelen zijn op de apparaatslasten.

Wij verzoeken u om op deze punten te reageren en toe te lichten op welke wijze u deze zorgen denkt weg te nemen.

Hendrik-Ido-Ambacht

De voorgestelde ombuigingen leiden bij ons tot een drietal zorgen. In de eerste plaats constateren wij, dat het feit dat het Algemeen Bestuur heeft gevraagd om een pakket aan maatregelen met een omvang van € 6,6 mln betekent, dat gemeenten nog steeds een deel van de oorspronkelijke ombuigingen moeten compenseren. Daarnaast hebben wij twijfels over of de maatregelen in de praktijk gaan leiden tot de beoogde omvang van de ombuigingen. Een deel van de maatregelen vereist lokale investeringen. Hiermee lijkt onvoldoende rekening te zijn gehouden. Tot slot lijken de voorgestelde maatregelen zich met name te richten op de dienstverlening aan onze inwoners en in veel mindere mate op ombuigingsmogelijkheden binnen de huidige begroting (BBV) of ombuigingen op het gebied van bedrijfsvoering. Graag ontvangen wij uw reactie op deze zorgen en een toelichting hoe deze zorgen worden weggenomen.

Papendrecht	Zoals hiervoor aangegeven hebben wij ons gebogen uw voorstel met maatregelen om te komen tot ombuigingen. In de aanbiedingsbrief schetst u dat er geen taakstelling is vastgesteld, maar wel de opdracht bestaat om ombuigingsmogelijkheden van ten minste € 6,6 miljoen in beeld te brengen. Daarbij geeft u aan dat inmiddels ruim veertig potentiële maatregelen zijn geïdentificeerd, met een theoretisch ombuigingspotentieel tot ongeveer € 12 miljoen. En dat een aanzienlijk deel van deze maatregelen beleidswijzigingen op gemeentelijk niveau vereist. Zoals gezegd waarderen we de transparantie en de gezamenlijke verkenning die hierin zichtbaar wordt. Tegelijkertijd worstelen we met het feit dat het in beeld brengen van maatregelen geen automatisme mag creëren richting besluitvorming; elke maatregel vraagt om een afzonderlijke politieke afweging, mede gezien vanuit de maatschappelijke impact. Wij verwachten daarbij een heldere rolverdeling, waarbij scherp wordt onderscheiden welke maatregelen binnen de bevoegdheid van de GR Sociaal liggen en welke maatregelen expliciete besluitvorming door de gemeenteraden vereisen. Daarnaast hechten wij er groot belang aan dat bij maatregelen op het terrein van minimabeleid, Wmo en participatie waar dat nog niet inzichtelijk is, expliciet inzicht wordt gegeven in de gevolgen voor kwetsbare inwoners, mogelijke verschuivingen naar andere domeinen of gemeentelijke taken en de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid in de praktijk. Wij staan open voor het gezamenlijk verder uitwerken van kansrijke richtingen, maar hechten eraan dat gemeenten hierin daadwerkelijk aan de lat blijven staan.
Sliedrecht	In de aanbiedingsbrief en het bijgevoegde overzicht maatregelen en ombuigingen schetst u dat er geen taakstelling is vastgesteld, maar wel de opdracht bestaat om ombuigingsmogelijkheden van ten minste € 6,6 miljoen in beeld te brengen. Daarbij geeft u aan dat inmiddels ruim veertig potentiële maatregelen zijn geïdentificeerd, met een theoretisch ombuigingspotentieel tot circa € 12 miljoen, en dat een aanzienlijk deel van deze maatregelen beleidswijzigingen op gemeentelijk niveau vereist. Wij waarderen de transparantie en de gezamenlijke verkenning die hierin zichtbaar wordt. Tegelijkertijd willen wij als gemeenteraad van Sliedrecht benadrukken dat het in beeld brengen van maatregelen geen automatisme mag creëren richting besluitvorming; elke maatregel vraagt om een afzonderlijke politieke afweging, mede gezien vanuit de maatschappelijke impact. Wij verwachten daarbij een heldere rolverdeling, waarbij scherp wordt onderscheiden welke maatregelen binnen de bevoegdheid van de GR Sociaal liggen en welke maatregelen expliciete besluitvorming door de gemeenteraden vereisen. Daarnaast willen wij expliciet benoemen dat wij begrijpen dat er ook lokale keuzes gemaakt moeten worden. Juist om grip te houden op het sociaal domein zien wij het als onze verantwoordelijkheid om hierin zelf aan zet te zijn. Wij gaan hierover dan ook graag met u in gesprek, zodat deze keuzes zorgvuldig en in samenhang kunnen worden gemaakt. Daarnaast hechten wij er groot belang aan dat bij maatregelen op het terrein van minimabeleid, Wmo en participatie expliciet inzicht wordt gegeven in de gevolgen voor kwetsbare inwoners, mogelijke verschuivingen naar andere domeinen of gemeentelijke taken en de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid in de praktijk. Tot slot onderschrijven wij het belang om maatregelen, indien daartoe wordt besloten, tijdig te verwerken in begrotingen, waarbij snelheid niet ten koste mag gaan van zorgvuldige besluitvorming door de raden. Wij staan open voor het gezamenlijk verder uitwerken van kansrijke richtingen, maar hechten eraan dat gemeenten hierin daadwerkelijk aan de lat blijven staan.
Zwijndrecht	Wij waarderen de transparantie en de gezamenlijke verkenning die hierin zichtbaar wordt. Het in beeld brengen van maatregelen betekent geen automatisme richting besluitvorming; elke maatregel vraagt om een afzonderlijke politieke afweging, mede gezien vanuit de maatschappelijke impact. Daarbij is het financiële effect per maatregel beperkt. In de periode dat u deze stukken aan ons ter zienswijze voorlegt, hebben wij een intensief traject doorlopen om te komen tot een akkoord voor de aankomende raadsperiode. Ongeveer gelijktijdig met de eerste behandeling van uw stukken in onze raad besluiten wij over onze afspraken voor deze raadsperiode en wordt een nieuw college geïnstalleerd. Pas daarna kunnen en willen wij uw maatregelen en ombuigingen toetsen aan onze bestuurlijke afspraken voor komende periode. Om bovengenoemde redenen gaan wij nu niet inhoudelijk in op uw maatregelen en ombuigingen. Enkele van uw voorgestelde maatregelen en ombuigingen hebben weinig tot

geen negatieve maatschappelijke impact (technische maatregelen) of sluiten aan op eerdere besluitvorming door onze raad. Bij punt 7 geven wij aan welke maatregelen om die reden onze instemming hebben. Op de overige maatregelen en ombuigingen komen wij terug bij onze begroting 2027.

Bij onze begroting 2027 informeren wij u over ons definitieve standpunt. In zijn algemeenheid geven wij ten aanzien van het overzicht onderstaande uitgangspunten en randvoorwaarden mee:

1. We stellen als absolute randvoorwaarde dat bij elke maatregel uw bedrijfsvoering (lees: personele kosten GRS) mee ademt; minder aanvragen is minder besluiten en dus ook minder personeel. Een maatregel is wat ons betreft niet compleet als de besparing alleen gevonden wordt in het verlagen van bedragen en/of versoberen van de toegang tot of stoppen met voorzieningen/regelingen.
2. Op dit moment is ook onduidelijk of bij het bepalen van de verwachte omvang van de ombuiging voldoende rekening is gehouden met de financiële inspanningen van gemeenten om deze regionale ombuigingen te realiseren. Maatregelen die alleen een verschuiving betekenen van de begroting van de GR Sociaal naar de gemeentelijke begroting zijn geen (netto) besparingen.
3. Zoals hiervoor aangegeven vraagt elke maatregel een afzonderlijke politieke, veelal, lokale afweging. Vooralsnog ontbreekt een schriftelijke toelichting op elk van de maatregelen. Meer dan het overzicht hebben wij niet ontvangen. Het behoeft wat ons betreft geen toelichting dat wij op basis van alleen een overzicht geen verantwoorde keuzes kunnen maken.
4. Een zorgvuldige afweging kost tijd. Meer tijd dan de termijn die staat voor het indienen van de zienswijze. We dringen er daarom op aan dat de financiële taakstelling uit de opdracht 'Toekomstbestendig Sociaal Domein' weer verwerkt wordt in uw begroting. Het overzicht maatregelen en ombuigingen kan dan dienen als onderbouwing van deze taakstelling met de belangrijke opmerking dat deze maatregelen politiek nog afgewogen moeten worden. Dit stelt ons in staat in positie te komen en in lijn met onze bevoegdheden tot afgewogen besluitvorming te komen.

Reactie: In de afgelopen maanden is intensief contact geweest met de ambtelijke organisaties van de gemeenten over de mogelijke maatregelen. Wij realiseren ons dat de uiteindelijke keuzes een nadrukkelijk politiek-bestuurlijke afweging vragen, gezien de impact op inwoners en de onderlinge samenhang tussen maatregelen. Wij werken hier vanzelfsprekend actief en constructief aan mee.

Wij delen de opvatting dat het in beeld brengen van maatregelen geen automatisme richting besluitvorming betekent. Elke maatregel vraagt een afzonderlijke en zorgvuldige afweging, waarbij gemeenten nadrukkelijk aan zet blijven in hun kaderstellende rol. Daarbij is het van belang om steeds het bredere geheel van mogelijke ombuigingen in ogenschouw te nemen. Sommige maatregelen vragen om lokale keuzes, terwijl andere alleen in gezamenlijkheid tot stand kunnen komen. De ingediende zienswijzen worden nadrukkelijk betrokken bij de verdere gesprekken en uitwerking.

Het Dagelijks Bestuur onderkent de zorgen die zijn geuit over de haalbaarheid en realiteitswaarde van de voorgestelde besparingen. De focus ligt daarom op het identificeren van realistische en uitvoerbare ombuigingen. Conform de opdracht is geen sprake van een vooraf vastgestelde taakstelling, maar van het in beeld brengen van mogelijkheden waarop gemeenten vervolgens hun afweging kunnen baseren.

Ten aanzien van de gevraagde inzichtelijkheid van maatschappelijke effecten, verschuivingen naar andere domeinen en mogelijke noodzakelijke investeringen op lokaal niveau merken wij op dat deze effecten tot op zekere hoogte in beeld kunnen worden gebracht. Tegelijkertijd geldt dat de mate van inzicht sterk afhankelijk is van de concrete uitwerking en invoering van maatregelen. Wij zullen hier in de verdere uitwerking nadrukkelijk aandacht aan blijven besteden, zodat gemeenten deze aspecten kunnen betrekken bij hun afwegingen.

Ten aanzien van de relatie met de bedrijfsvoering en apparaatskosten constateren wij dat meerdere gemeenten hier aandacht voor vragen. Een nadere specificatie van besparingen op apparaatskosten per afzonderlijke maatregel vraagt een zeer intensieve analyse, die sterk afhankelijk is van de mate waarin maatregelen daadwerkelijk worden doorgevoerd. Wij achten het daarom zorgvuldig om deze uitwerking pas verder te concretiseren op het moment dat er een grote mate van waarschijnlijkheid bestaat dat maatregelen doorgang vinden. Daarbij is het uitgangspunt dat de omvang van de organisatie in lijn wordt gebracht met het takenpakket: wanneer taken verminderen, zal de organisatie hierin meebewegen en worden eventuele besparingen verwerkt in de begroting.

Wij hebben begrip voor de door gemeenten geschetste tijdsdruk en de samenloop met lokale processen en bestuurlijke wisselingen. Tegelijkertijd achten wij het van belang om tempo te houden in het gezamenlijk toewerken naar een begrotingswijziging, zodat gemeenten dit kunnen betrekken bij hun eigen begrotingsproces. Daarbij blijft zorgvuldigheid in de besluitvorming een randvoorwaarde.

Tot slot constateren wij dat gemeenten bereid zijn om gezamenlijk op te trekken in het verder uitwerken van kansrijke richtingen, met behoud van hun eigen verantwoordelijkheid en afwegingsruimte. Het Dagelijks Bestuur zet deze samenwerking graag voort en zal de komende periode samen met gemeenten de volgende stap zetten in het concretiseren en wegen van de maatregelen.

1. Bijzondere bijstand: Extern budgetbeheer (stoppen met buitenwettelijk begunstigend beleid BB)

Alblasserdam	We staan achter het doorvoeren van deze maatregel. Budgetbeheer wordt namelijk vaak door partijen aangeboden die belang hebben bij het langer vasthouden van cliënten dan nodig. Intern budgetbeheer kan een goed alternatief zijn, en we zien ook mogelijkheden om zo nodig vanuit het lokale veld meer te doen. Dit sluit ook aan bij onze visie sociaal domein, waarbij we inzetten op het waar mogelijk verminderen van specialistische ondersteuning. We vragen bij de uitwerking aandacht voor een goede afweging over alleen toepassen bij nieuwe aanvragen of ook toepassen bij bestaande situaties en voor heldere communicatie met inwoners.
Dordrecht	We vinden dit een interessante maatregel die verdere uitwerking vraagt. Budgetbeheer wordt vaak door commerciële partijen aangeboden die belang hebben bij het vasthouden van cliënten. Intern budgetbeheer kan een goed alternatief zijn. Daarbij verkiezen wij dat de maatregel alleen gaat gelden voornieuwe aanvragen. We vragen bij de uitwerking ook aandacht voor de communicatie, opdat betrokken inwoners beseffen dat de kosten van externe partijen niet meer vergoed worden.
Hardinxveld-Giessendam	Akkoord - Onze voorkeur is om deze maatregel uitsluitend toe te passen op nieuwe aanvragen en wij vragen nadrukkelijk aandacht voor heldere en tijdige communicatie richting inwoners.
Hendrik-Ido-Ambacht	Behoeft nadere uitwerking
Papendrecht	Niet invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	Wij zullen de diverse zienswijzen betrekken bij het hierboven beschreven proces. Eventuele wijzigingen worden vastgelegd in de Beleidsregels Minimabeleid Drechtsteden.

Het heeft niet de voorkeur om per gemeente te differentiëren, mede gezien de gevolgen voor de uitvoering door de afdeling schuldhulpverlening, die in dit kader fungeert als voorliggende voorziening voor deze kosten. In sommige gevallen is differentiatie

relatief eenvoudig, bijvoorbeeld wanneer het gaat om het hanteren van een inkomens- of vermogensgrens. In dit geval vraagt differentiatie echter om een structurele aanpassing van de uitvoering.

2. Persoonlijk Minimabudget: Verlagen inkomensgrens naar 110% WSM

Alblasserdam	We hebben vorig jaar in onze gemeente besloten deze maatregel in te voeren.
Dordrecht	Wij stemmen niet in met dit voorstel omdat de doelgroep tot 120% WSM en zonder zicht op inkomensverbetering, moeilijk tot zeer moeilijk rond kan komen zonder het PMB. Daarnaast werkt het verlagen van de inkomensgrens een armoedeval in de hand.
Hardinxveld-Giessendam	Reeds van toepassing in onze gemeente
Hendrik-Ido-Ambacht	Behoeft nadere uitwerking
Papendrecht	Niet invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	Het is mogelijk om per gemeente te differentiëren. Momenteel zijn er al gemeenten die een inkomensgrens van 110% hanteren. Dit wordt vastgelegd in de Verordening PMB, die door de gemeenteraden wordt vastgesteld.

3. Persoonlijk Minimabudget: Referteperiode naar 2 jaar

Alblasserdam	Wij kunnen instemmen met deze maatregel. Het persoonlijk minimabudget is dan ook bedoeld voor inwoners die langdurig in armoede leven en geen perspectief hebben op inkomensstijging. Vanuit landelijk perspectief is het huidige beleid ruimhartig.
Dordrecht	Deze maatregel vinden we acceptabel: het persoonlijk minimabudget is bedoeld voor inwoners die langdurig in armoede leven en geen perspectief hebben op inkomensstijging. Dordrecht voert, landelijk bekeken, een ruimhartig beleid op dit punt.
Hardinxveld-Giessendam	Reeds van toepassing in onze gemeente;
Hendrik-Ido-Ambacht	Akkoord
Papendrecht	Niet invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	Het is mogelijk om per gemeente te differentiëren. Dit wordt vastgelegd in de Verordening PMB, die door de gemeenteraden wordt vastgesteld.

4. Persoonlijk Minimabudget: Hoogte 35% WSM

Alblasserdam	We hebben vorig jaar in onze gemeente besloten deze maatregel in te voeren.
Dordrecht	Deze maatregel willen wij niet doorvoeren. Het PMB helpt inwoners zonder perspectief op inkomensstijging om rond te komen. Wanneer ervoor gekozen wordt om het bedrag te verlagen, dan zullen veel inwoners in de knel komen, wat zal leiden tot andere problematiek (o.a. schulden).
Hardinxveld-Giessendam	Reeds van toepassing in onze gemeente;

Hendrik-Ido-Ambacht	Behoeft nadere uitwerking
Papendrecht	Niet invoeren
Sliedrecht	
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	Het is mogelijk om per gemeente te differentiëren. Dit wordt vastgelegd in de Verordening PMB, die door de gemeenteraden wordt vastgesteld.

5. Minimabeleid: Stoppen met subsidiëren bureaunkosten SUN Drechtsteden (noodfonds en sociaal leenfonds) (zie samenhang met maatregel 17)

Alblasserdam	Wij menen dat SUN Drechtsteden uiterst zinvolle dienstverlening biedt. Desondanks staan we ervoor open deze maatregel in te voeren. We menen namelijk dat de activiteiten van SUN Drechtsteden passen bij financiering vanuit de maatschappij. SUN Drechtsteden wordt nu al gesteund door allerlei niet overheidsdonoren en subsidiegevers. Deze maatregel voorziet in de prikkel dat nog wat uit te breiden. Voorafgaand aan ons definitieve besluit horen we graag van u of u ook meent dat het mogelijk moet zijn voor SUN om de subsidie vanuit niet-overheidspartijen te vergroten. Mocht u hier anders tegen aan kijken, dan vernemen we graag wat het beëindigen van de subsidie voor effecten heeft op de dienstverlening.
Dordrecht	Deze maatregel willen wij niet invoeren gezien de grote toegevoegde waarde van SUN voor de regio. De hulp van SUN vormt vaak het laatste vangnet voor inwoners.
Hardinxveld-Giessendam	Niet akkoord.
Hendrik-Ido-Ambacht	Geen akkoord
Papendrecht	Eerst verkennend onderzoeken
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	Uit de reacties blijkt dat gemeenten de maatschappelijke waarde van de dienstverlening van SUN Drechtsteden breed onderkennen. Tegelijkertijd lopen de opvattingen uiteen waar het gaat om de wijze van financiering en de vraag of deze kosten (volledig) uit publieke middelen moeten worden gedekt. Het DB wil graag benadrukken dat SUN voor een substantieel deel reeds wordt gefinancierd vanuit niet-overheidspartijen. Dit onderstreept dat er ook vanuit de samenleving en private fondsen draagvlak bestaat voor de activiteiten van SUN en dat de organisatie in staat is aanvullende middelen aan te trekken. De huidige bijdrage vanuit de GR Sociaal is nadrukkelijk beperkt van aard en ziet uitsluitend op de bureaunkosten van de enige bezoldigde medewerker binnen SUN. Deze inzet is noodzakelijk om de organisatie, coördinatie en uitvoering van de activiteiten te waarborgen en vormt daarmee een randvoorwaarde voor het effectief mobiliseren en benutten van de overige, grotendeels private, middelen.

Op basis van de ingediende zienswijzen en de uitkomsten van eerdere ambtelijke overleggen constateert het Dagelijks Bestuur dat er op dit moment onvoldoende draagvlak bestaat om te stoppen met het subsidiëren van de bureaunkosten. Daarbij speelt ook dat de verwachting is dat de totale bureaunkosten niet afnemen, maar in dat geval verdeeld zullen worden over een kleiner aantal gemeenten, hetgeen kan leiden tot een hogere financiële last voor de overige gemeenten. Voor een nadere en meer precieze inschatting van de financiële effecten en de mogelijke alternatieven is aanvullend overleg met SUN Drechtsteden noodzakelijk.

Het Dagelijks Bestuur stelt daarom voor om dit onderwerp opnieuw te agenderen, met als doel te komen tot een gedragen en uniform standpunt over het al dan niet voortzetten van de subsidiëring, dan wel het accepteren van een andere kostenverdeling tussen gemeenten. Hierbij wordt tevens bezien in hoeverre aanvullende financieringsbronnen kunnen worden aangeboord.

6. Bijzondere bijstand: Hanteren van een drempelbedrag

Alblasserdam	Op dit moment stemmen we niet in met deze maatregel, maar we zeggen geen definitief nee. We kunnen ons namelijk voorstellen dat er veel apparaatskosten omgaan in aanvragen voor een relatief klein bedrag. Daarom horen we graag van u hoeveel er bespaard kan worden – inclusief apparaatskosten – indien gekozen wordt voor een beperkt drempelbedrag. Ook horen we graag een onderbouwde inschatting van de effecten voor de doelgroep.
Dordrecht	Gezien de verstrekken gevolgen voor deze kwetsbare groep inwoners zullen wij deze maatregel niet overnemen. Een drempelbedrag voor deze doelgroep zal leiden tot extra schulden en of betalingsachterstanden.
Hardinxveld-Giessendam	Niet akkoord
Hendrik-Ido-Ambacht	Geen akkoord
Papendrecht	Niet invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	Naast de genoemde inhoudelijke argumenten kent deze maatregel enkele juridische kwetsbaarheden. Gelet hierop wordt deze mogelijke ombuigingsmaatregel op dit moment niet verder uitgewerkt.

Daarbij is het lastig om een concrete besparing te kwantificeren, aangezien momenteel niet op persoonsniveau wordt geregistreerd of sprake is van meerdere kleine aanvragen. Het is aannemelijk dat een deel van de aanvragen bij invoering van deze maatregel niet langer wordt ingediend, terwijl in andere gevallen inwoners kleinere aanvragen zullen bundelen en op een later moment alsnog indienen. In dat geval leidt de maatregel niet tot een daadwerkelijke besparing op de apparaatskosten.

Indien het drempelbedrag als een vorm van eigen risico wordt gehanteerd – en daarmee in mindering wordt gebracht op de totale verstrekking – kan dit wel tot een structurele besparing leiden. Het is echter onzeker of een dergelijke toepassing juridisch houdbaar is.

7. Persoonlijk Minimabudget: Stoppen met extra bedrag voor kinderen tot 18 jaar

Alblasserdam	Wij hechten waarde aan participatie van kinderen, maar kunnen ons toch vinden in deze maatregel. Dit omdat gezinnen er de afgelopen jaren door diverse landelijke maatregelen, zoals de verhoging van het Kindgebondenbudget (KGB), op vooruit zijn gegaan. De noodzaak van het extra bedrag vervalt hiermee.
Dordrecht	Wij kunnen ons vinden in deze maatregel omdat gezinnen er de afgelopen jaren door diverse landelijke maatregelen zoals de verhoging van het Kindgebondenbudget (KGB), op vooruit zijn gegaan. De noodzaak van het extra bedrag vervalt hiermee. Hier ligt een relatie met maatregel 19 (=ambtshalve verstrekken van de bijzondere bijstand), die wij ook ondersteunen. Het extra bedrag voor gezinnen leidt tot meer werk in de uitvoering.
Hardinxveld-Giessendam	Reeds van toepassing in onze gemeente

Hendrik-Ido-Ambacht	Akkoord
Papendrecht	Invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	We constateren dat er voor deze maatregel breed draagvlak bestaat binnen de diverse gemeenten. De maatregel hangt samen met de eventuele ambtshalve verstrekking in het kader van de Participatiewet in Balans (maatregel 19). Het extra bedrag voor kinderen wordt vastgelegd in de Verordening PMB, die door de gemeenteraden wordt vastgesteld.

8. Bijzondere bijstand: Medische kosten (stoppen met buitenwettelijk begunstigend beleid BB)

Alblasserdam	Wij ondersteunen deze maatregel niet omdat we verwachten dat dit leidt tot zorgmijding.
Dordrecht	Wij ondersteunen deze maatregel niet. Het vergoeden van medische kosten is bij de herijking van 2022 ingesteld op basis van signalen in de uitvoering. Er wordt veel gebruik gemaakt van de regeling en ze voorziet duidelijk in een behoefte.
Hardinxveld-Giessendam	Niet akkoord
Hendrik-Ido-Ambacht	Geen reactie
Papendrecht	Niet invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	We constateren dat er op dit moment weinig draagvlak is voor deze maatregel. Daarom wordt deze mogelijke ombuigingsmaatregel vooralsnog niet verder uitgewerkt.

9. Minimabeleid: Stoppen met regeling tegemoetkoming eigen bijdrage kinderopvang

Alblasserdam	Wij gaan niet akkoord met deze maatregel. Dit omdat, alhoewel het om een beperkte doelgroep gaat, het effect voor de betreffende inwoners groot kan zijn. Ook voorziet deze maatregel in het wegnemen van een financiële drempel om te gaan werken.
Dordrecht	In Dordrecht wordt dit al uitgevoerd, levert daardoor geen extra besparing op.
Hardinxveld-Giessendam	Reeds van toepassing in onze gemeente
Hendrik-Ido-Ambacht	Geen akkoord
Papendrecht	Niet invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	We constateren dat er op dit moment weinig draagvlak is voor deze maatregel. Daarnaast is de financiële omvang beperkt. Gelet hierop wordt deze mogelijke ombuigingsmaatregel vooralsnog niet verder uitgewerkt.

10. Bijzondere bijstand: Eigen bijdrage peuteropvang (stoppen met buitenwettelijk begunstigend beleid BB)

Alblasserdam	Wij ondersteunen deze maatregel niet. Dit omdat de maatregel participatie stimuleert, omdat de impact groot kan zijn voor het beperkte aantal inwoners dat hiervan gebruikmaakt en omdat het besparingsbedrag beperkt is.
Dordrecht	Wij vinden het belangrijk dat kinderen uit gezinnen met een laag inkomen zich goed kunnen ontwikkelen zodat zij niet met een achterstand aan de basisschool starten. Gezien de verstreckende gevolgen voor deze kwetsbare groep inwoners zullen wij deze maatregel niet overnemen.
Hardinxveld-Giessendam	Niet akkoord
Hendrik-Ido-Ambacht	Geen akkoord
Papendrecht	Eerst verkennend onderzoeken
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	We constateren dat er op dit moment weinig draagvlak is voor deze maatregel. Daarnaast is de financiële omvang beperkt. Gelet hierop wordt deze mogelijke ombuigingsmaatregel vooralsnog niet verder uitgewerkt.

11. Collectieve zorgverzekering minima: Hanteren vermogensgrens (met behulp van BIDN) (bedrag verwerkt in maatregel 13)

Alblasserdam	Deze maatregel lijkt ons aanvaardbaar, want als er geen vermogensgrens geldt, hebben nu ook inwoners recht op deze voorziening die waarschijnlijk voldoende vermogen hebben. Maar voorafgaand aan een eventueel definitief akkoord willen we eerst nadere informatie ontvangen over welke inwoners dit gaat raken en over wat het effect voor hen is.
Dordrecht	We verzoeken u deze maatregel nader te preciseren. Het is nu niet duidelijk welke inkomensgrens gehanteerd gaat worden. Als een voor ons acceptabele vermogensgrens tot een substantiële besparing leidt, zijn we voor deze maatregel.
Hardinxveld-Giessendam	Akkoord - We verzoeken u deze maatregel nader te preciseren. Als een voor ons acceptabele vermogensgrens tot een substantiële besparing leidt, zijn we voor deze maatregel.
Hendrik-Ido-Ambacht	Behoeft nadere uitwerking
Papendrecht	Eerst verkennend onderzoeken
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	In de komende periode werken wij deze maatregel nader uit in afstemming met de collega's van de deelnemende gemeenten. Daarbij nemen wij de genoemde aandachtspunten mee. Een belangrijke afweging betreft de te hanteren vermogensgrens en de daarmee samenhangende besparingsopgave. Deze regeling is vastgelegd in de Beleidsregels Minimabeleid Drechtsteden. Indien wordt gekomen tot een passende vermogensgrens, zullen de beleidsregels dienovereenkomstig worden aangepast.

12. Collectieve zorgverzekering minima: Verlagen inkomensgrens van 130% naar 120% (bedrag verwerkt in maatregel 13)

Alblasserdam	Wij willen op dit moment deze maatregel niet doorvoeren. Verder willen we graag meer informatie ontvangen over het risico op zorgmijding voor de groep die door deze aanpassing niet meer in aanmerking komt. Op basis daarvan kunnen we dan onze definitieve input geven.
Dordrecht	Wij zijn niet voornemens om deze maatregel door te voeren. Vangwege het preventieve belang en het risico op zorgmijding willen we stimuleren dat een grote groep Dordtenaren met een laag inkomen gebruik kan maken van de gemeentepakketten.

Hardinxveld-Giessendam	Vooralsnog niet akkoord - Nadere uitwerking nodig wat betreft de impact van deze maatregel op chronisch zieken en inwoners met een handicap.
Hendrik-Ido-Ambacht	Behoeft nadere uitwerking
Papendrecht	Niet invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	Wij constateren dat er op dit moment weinig draagvlak is voor deze maatregel. Nadere uitwerking is op termijn mogelijk. Daarbij kan worden bezien of differentiatie per gemeente wenselijk en uitvoerbaar is.

13. Collectieve zorgverzekering minima: Stoppen of aanpassen inkomens-vermogensgrens (zie ook maatregel 11 en 12)

Alblasserdam	Wij gaan niet akkoord met deze maatregel. Dit hangt samen met de uitkomsten van een Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (2025). Uit die analyse blijkt dat het aanbieden van een gemeentepolis leidt tot significant minder zorgmijding en tot significant minder aanvragen voor bijzondere bijstand, onderdeel medische kosten. Ook blijkt uit de analyse dat stoppen met de gemeentepolis resulteert in een forse toename van het aantal inwoners met zorgschulden en een forse toename van de hoogte van de zorgschuld.
Dordrecht	Zie punt 12
Hardinxveld-Giessendam	Niet akkoord met stoppen - Wij verzoeken u te onderzoeken of het bij een nieuwe aanbesteding mogelijk is om een beperkter aanbod onderdeel te laten zijn van de collectieve zorgverzekering, zodat op een later moment eventueel kan worden gekozen voor een beperkter aanbod.
Hendrik-Ido-Ambacht	Geen akkoord
Papendrecht	Niet invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	We constateren dat er op dit moment weinig draagvlak is voor deze maatregel. Gelet hierop wordt deze mogelijke ombuigingsmaatregel vooralsnog niet verder uitgewerkt.

14. Bijzondere bijstand: Terugwerkende kracht van zes maanden naar drie maanden (stoppen met buitenwettelijk begunstigend beleid BB)

Alblasserdam	We stemmen in met het doorvoeren van deze maatregel. Hiermee sluiten we aan bij wat de Participatiewet sinds dit jaar vraagt en zo wordt de uitvoering vereenvoudigd. We hechten aan heldere communicatie over deze aanpassing.
Dordrecht	We zijn voor invoering van deze maatregel. Met invoering van de maatregel sluiten we aan bij de Participatiewet (die maximaal drie maanden hanteert). Goede communicatie naar inwoners over deze wijziging en het belang om tijdig een aanvraag in te dienen, is hierbij voor ons belangrijk.
Hardinxveld-Giessendam	Akkoord
Hendrik-Ido-Ambacht	Akkoord
Papendrecht	Invoeren

Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Akkoord
Reactie:	Deze maatregel hangt samen met een voorgenomen aanpassing van de Participatiewet. Gezien het brede draagvlak ligt het in de rede dat deze maatregel wordt doorgevoerd. De uitwerking wordt vastgelegd in de Beleidsregels Minimabeleid Drechtsteden. Uiteraard wordt de maatregel voorafgaand aan de definitieve besluitvorming betrokken bij de overleggen met de ambtelijke collega's van de gemeenten.

15. Persoonlijk minimabudget (PMB) als voorliggende voorziening voor bijzondere bijstand voor woninginrichting

Alblasserdam	We stemmen niet in. We hebben namelijk begrepen dat het bij de toepassing niet of niet altijd gaat om feitelijk beschikbare middelen van de inwoner. Daarentegen betekent toepassing dat wordt verondersteld dat de inwoner enkele maanden na ontvangst van het PMB nog steeds over het bedrag beschikt, en dit dus kan aanwenden voor het voldoen van de betreffende kosten. We beschouwen dit als een onwenselijke beleidslogica waarmee we onze inwoners niet willen opzadelen.
Dordrecht	Wij zijn geen voorstander van dit voorstel. Het PMB is bedoeld als aanvulling op een structureel laag inkomen. Tegelijk zien we dat het nog steeds te laag is om te kunnen sparen voor grote, onvoorziene uitgaven. We vinden dan ook dat deze maatregel in de praktijk niet reëel is en zal leiden tot betalingsachterstanden en schulden.
Hardinxveld-Giessendam	Niet akkoord
Hendrik-Ido-Ambacht	Behoeft nadere uitwerking
Papendrecht	Eerst verkennend onderzoeken
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	Wij constateren dat er op dit moment weinig draagvlak is voor deze maatregel. Gelet hierop wordt deze mogelijke ombuigingsmaatregel vooralsnog niet doorgevoerd. De maatregel wordt opnieuw betrokken bij de verdere overleggen met de deelnemende gemeenten, waarbij de ingediende zienswijzen nadrukkelijk worden meegewogen.

16. Bijzondere bijstand: Vermogenstoets vereenvoudigen en vermogensgrens verlagen

Alblasserdam	Wij steunen deze maatregel. Het leidt immers tot een forse vereenvoudiging van de aanvraagprocedure voor zowel inwoners als medewerkers. Dit kan ook een fors dempend effect hebben op uw apparaatskosten. We vragen u zorgvuldig te zijn bij het bepalen van de te hanteren inkomensgrens.
Dordrecht	Deze maatregel omvat 2 onderdelen. Wij zijn voor het vereenvoudigen van de vermogenstoets. Bij het verlagen van de vermogenstoets zien wij risico's, omdat de vermogensgrens dan afwijkt van andere vermogensgrenzen. Dit maakt het beleid mogelijk ingewikkelder. We vragen u in beeld te brengen wat de besparing is als alleen gekozen wordt voor vereenvoudiging.
Hardinxveld-Giessendam	Akkoord met het vereenvoudigen van de vermogensgrens; niet akkoord met het verlagen van de vermogensgrens. Wij horen graag welke besparing wordt gerealiseerd bij uitsluitend het doorvoeren van deze vereenvoudiging.
Hendrik-Ido-Ambacht	Behoeft nadere uitwerking
Papendrecht	Eerst verkennend onderzoeken
Sliedrecht	Geen reactie

Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	Het vereenvoudigen van de vermogenstoets biedt duidelijke voordelen voor inwoners. Het vermindert de administratieve lasten en vereenvoudigt de aanvraagprocedures.
	In eerdere (ambtelijke) overleggen is de wens geuit om primair de variant te onderzoeken waarbij de vereenvoudiging wordt doorgevoerd zonder verlaging van de vermogensgrens. Dit is ook de richting die wij als eerste nader uitwerken. De uitwerking hiervan wordt vastgelegd in de Beleidsregels Minimabeleid.
	Gelet op de impact op de uitvoering kan deze maatregel alleen worden doorgevoerd indien alle gemeenten hiermee instemmen. De maatregel vraagt om een aangepaste werkwijze van de consultants die de aanvragen afhandelen. Differentiatie tussen gemeenten leidt in dit geval tot uitvoeringsproblemen en vergroot het risico op fouten.

17. Minimabeleid: Stoppen met (stortingen in) het Sociaal Leenfonds (zie samenhang met maatregel 5)

Alblasserdam	Het Sociaal Leenfonds is een nuttige voorziening. Desondanks stellen we voor deze maatregel in te voeren. We menen namelijk dat het passend is wanneer het sociaal leenfonds wordt gefinancierd vanuit de maatschappij.
Dordrecht	Zie maatregel 5. Het sociaal leenfonds is een belangrijk preventief instrument om kleine schulden snel onder controle te krijgen.
Hardinxveld-Giessendam	Niet akkoord
Hendrik-Ido-Ambacht	Behoeft nadere uitwerking
Papendrecht	Eerst verkennend onderzoeken
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	Wij constateren dat er op dit moment enig draagvlak is voor deze maatregel. Nadere uitwerking vindt plaats in afstemming met de deelnemende gemeenten, met als doel te komen tot een uniform standpunt. Daarbij wordt ook bezien of en in hoeverre differentiatie per gemeente mogelijk en wenselijk is.

18. Bijzondere bijstand: Werken met afwijkende toekennings- en draagkrachtperiodes

Alblasserdam	Dit vinden we een interessant voorstel omdat het de administratieve last voor zowel de inwoners als de consultant kan verminderen. Wel willen we voorafgaand aan een definitief akkoord eerst meer informatie ontvangen. We willen meer zicht hebben op de doelgroepen waarop dit van toepassing zou zijn en op wat het voor hen betekent.
Dordrecht	We vragen u dit voorstel verder uit te werken omdat het de administratieve last voor zowel de inwoners als de consultant vermindert. Wel zouden we graag meer zicht hebben op de doelgroepen waarop dit van toepassing zou zijn. En ook welke effecten dit heeft op de workload van de consultants.
Hardinxveld-Giessendam	Akkoord - Wij merken hierbij wel op dat nadere uitwerking nodig is, met name ten aanzien van de doelgroepen waarop deze maatregel van toepassing is.
Hendrik-Ido-Ambacht	Behoeft nadere uitwerking
Papendrecht	Invoeren

Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	Het werken met afwijkende toekenning- en draagkrachtperiodes is een interessante en inwonervriendelijke manier van werken. We erkennen dat het in de praktijk nog nadere uitwerking vereist. Dit zullen we in de komende periode samen oppakken met de ambtelijke collega's van de gemeenten.

19. Persoonlijk Minimabudget: Ambtshalve verstrekken

Alblasserdam	We zijn voor deze maatregel. Mensen met een kwetsbare financiële positie maken over het algemeen vaker geen gebruik van rechten. Op deze manier wordt dit voorkomen voor het PMB.
Dordrecht	We zijn voor deze maatregel. Het sluit aan bij doelstellingen om niet gebruik van regelingen tegen te gaan. Dit vereenvoudigt de aanvraagprocedures en vermindert de administratieve lasten. Ook hier zien we ook graag wat de effecten op de formatie van uw organisatie zijn.
Hardinxveld-Giessendam	Akkoord - Wij ontvangen hierbij graag inzicht in de gevolgen van deze maatregel op de formatie van uw organisatie.
Hendrik-Ido-Ambacht	Akkoord
Papendrecht	Invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Akkoord
Reactie:	Wij constateren dat er breed draagvlak is voor deze maatregel. Zodra het mogelijk is om het Persoonlijk Minimabudget ambtshalve te verstrekken, streven wij ernaar dit zo spoedig mogelijk te realiseren. Dit vereist wel een aanpassing van de Verordening PMB, die door de afzonderlijke gemeenteraden moet worden vastgesteld.

20. Arbeids- en maatschappelijke participatie: Uitbreiden loonkostenpremie

Alblasserdam	Wij ondersteunen deze maatregel. Uit ervaring blijkt immers dat het helpt om in het bijzonder statushouders aan de slag te krijgen. En het verlaagt onze lasten voor het betalen van bijstandsuitkeringen.
Dordrecht	Wij ondersteunen de inzet van Loonkostenpremie ten gunste van een doelgroep die een extra zetje nodig heeft richting betaald werk. Uit eerdere ervaringen blijkt dat dit middel vruchten heeft afgeworpen. We verzoeken het gebruik uit te breiden.
Hardinxveld-Giessendam	Akkoord
Hendrik-Ido-Ambacht	Akkoord
Papendrecht	Invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027

Reactie: Het Dagelijks Bestuur dankt de gemeenten voor de brede en positieve reacties op het voorstel om de loonkostenpremie uit te breiden. Wij constateren dat er draagvlak is om deze maatregel door te voeren, gelet op de bijdrage aan uitstroom naar werk en de positieve effecten op de bijstandslasten.

Tegelijkertijd onderkennen wij het risico dat door het stapelen van maatregelen en voordelen binnen de BUIG een aanvullende ambitie ontstaat die mogelijk verder reikt dan realistisch en uitvoerbaar is. Om die reden achten wij het van belang om deze maatregel niet op zichzelf te beschouwen, maar in samenhang met andere maatregelen binnen het participatiedomein te wegen.

Het Dagelijks Bestuur stelt daarom voor om de maatregelen 20, 21 en 23 in onderlinge samenhang ter besluitvorming voor te leggen. Op deze wijze kan een integrale afweging plaatsvinden, waarbij zowel de financiële effecten als de uitvoerbaarheid en risico's in samenhang worden beoordeeld.

De uiteindelijke besluitvorming over de inzet en uitwerking van deze maatregel vindt plaats binnen de daarvoor geëigende bestuurlijke kaders.

21. Arbeids- en maatschappelijke participatie: Uitbreiden baanbonus

Alblasserdam	Wij ondersteunen deze maatregel. Op deze manier kan dit behulpzame instrument immers bij meer mensen worden toegepast.
Dordrecht	De Baanbonus inzetten bij werkgevers ten behoeve van parttime werk vinden wij positief. Het stimuleert werkgevers om parttimebanen aan te bieden en vergroot de kans dat inwoners deels uit de bijstand stromen, ook wanneer full time werken nog een brug te ver is. Het verlaagt tevens het gemiddelde bijstandsbedrag.
Hardinxveld-Giessendam	Akkoord
Hendrik-Ido-Ambacht	Akkoord
Papendrecht	Invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	Zie punt 20.

22. Inburgering: Inzet Werk Ontwikkelpunt (WOP) voor uitvoering MAP

Alblasserdam	Wij vinden het een interessant idee om de MAP voortaan vanuit het Werk Ontwikkel Punt aan te bieden. Maar voorafgaand aan het geven van een definitief akkoord willen we dat helder wordt hoe zich dit verhoudt tot de toekomstige plannen met Drechtwerk. Voor ons is namelijk een voorwaarde dat deze uitbreiding van taken niet een reden gaat vormen om bepaalde noodzakelijke veranderingen bij Drechtwerk niet door te voeren. Verder merken we op dat we de ingeschatte besparing niet kunnen inboeken. De uitgaven van ons in dit verband moeten namelijk bekostigd worden vanuit de SPUK Inburgering en de SPUK-middelen die we krijgen voldoen ook nu al.
Dordrecht	Wij ondersteunen de keuze om deze onderdelen van de Inburgering in eigen huis uit te voeren ipv extern aan te besteden. Per saldo wordt dezelfde dienstverlening geboden, maar tegen een lager bedrag. Voorwaarde is wel dat deze uitbreiding niet strijdig is met de

	toekomstige plannen van Drechtwerk. De bekostiging vindt plaats vanuit de Inburgeringsgelden. Dit betekent dat de opbrengst niet kan worden ingeboekt in de begroting, maar wel beschikbaar is voor andere uitgaven binnen de Inburgering.
Hardinxveld-Giessendam	Akkoord - Voorwaarde is wel dat deze uitbreiding van taken van het MAP niet strijdig is met de toekomstige plannen van Drechtwerk.
Hendrik-Ido-Ambacht	Akkoord
Papendrecht	Invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	Vanuit de WI2021 bestaan er diverse onderdelen waar participatie vormgegeven worden. Zowel vanuit landelijk als regionaal beleid wordt ingezet op het verder stroomlijnen van deze onderdelen waarmee zowel de efficiency van de uitvoering als de voortgang van het inburgeringstraject wordt verbeterd. De relatie met de positionering van Drechtwerk hierbij vormt onderdeel van het lopende traject op de toekomstbestendige sociale infrastructuur.
	Na akkoord van zeven gemeenten kan het voorstel ter besluitvorming worden voorgelegd. De financiering loopt via de SPUK middelen van de gemeenten. Het voordeel is daardoor bij de gemeenten in de begroting te verwerken (minder lasten SPUK Wet inburgering 2021).

23. Arbeids- en maatschappelijke participatie: Bemiddeling bij de poort

Alblasserdam	Langere periodes van inactiviteit kunnen leiden tot verlies van arbeidsmarktpotentieel. We beschouwen dit dan ook als een logische en noodzakelijke ontwikkeling in de dienstverlening van de GR Sociaal.
Dordrecht	We beschouwen het als een logische en noodzakelijke ontwikkeling om eerder de ontwikkeling naar werk bij nieuwe instroom in gang zetten en uw processen hierop in te richten. Langere periodes van inactiviteit leiden tot verlies van arbeidspotentieel.
Hardinxveld-Giessendam	Akkoord
Hendrik-Ido-Ambacht	Akkoord
Papendrecht	Invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	Zie punt 20

24. Arbeids- en maatschappelijke participatie: Doorrekenen nuggers-beleid

Alblasserdam	Dit beschouwen we als een financieel technische maatregel. Deze moet volgens ons worden doorgevoerd. Uitgangspunt bij vastgesteld beleid is namelijk dat de financiële effecten worden verwerkt in de P&C stukken. En in dit geval gaat het om vastgesteld beleid.
Dordrecht	Dit is een maatregel van financieel-technische orde. Financiële effecten van vastgesteld beleid kunnen verwerkt worden in de P&C stukken.
Hardinxveld-Giessendam	Dit is een voorstel waarvan wij hebben begrepen dat het AB van de GR Sociaal het Nuggers-beleid reeds heeft vastgesteld. We vragen u de financiële uitwerking van dit beleid te implementeren.

Hendrik-Ido-Ambacht	Akkoord
Papendrecht	Invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie zie begroting 2027
Reactie:	Bij de Voorjaarsbrief 2026 en de Meerjarenbegroting 2027 is de investering al opgenomen in de begroting apparaat (uitbreiding formatie n.a.v. wetswijziging). De gemeente hebben hiervoor een Decentralisatie Uitkering vanuit het Rijk ontvangen. De financiële effecten worden verwerkt in de eerste begrotingswijziging 2027.

25. Arbeids- en maatschappelijke participatie: Stoppen met de ik-doe-mee-premie

Alblasserdam	Wij steunen deze maatregel niet, want de premie bevordert participatie. We hechten er maatschappelijke waarde aan dat onze inwoners zoveel mogelijk meedoen. Dit heeft ook een financieel gunstig effect voor de gemeentebegroting.
Dordrecht	Hier staat Dordrecht niet achter. Het raakt veel inwoners die het financieel krap hebben. Daarnaast is de premie een manier om inwoners net wat extra te kunnen bieden zodra zij de stap naar participeren maken.
Hardinxveld-Giessendam	Vooralsnog niet akkoord - We vragen u de impact van deze ombuiging op de doelgroep nader te onderzoeken.
Hendrik-Ido-Ambacht	Behoeft nadere uitwerking
Papendrecht	Niet invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	Het merendeel van de gemeenten geeft aan de ik-doe-mee-premie te willen behouden, onder meer vanwege het belang voor participatie en de ondersteuning van financieel kwetsbare inwoners. De premie heeft aantoonbare maatschappelijke waarde: zij stimuleert inwoners om actief mee te doen, versterkt sociale netwerken en biedt erkenning voor vrijwillige inzet. Daarmee draagt de regeling bij aan zelfredzaamheid, inclusie en een sterkere samenleving.
	Op basis hiervan kiezen we ervoor het voorstel om de premie te stoppen vooralsnog niet door te voeren en de regeling voort te zetten, omdat dit beter aansluit bij de behoeften van de doelgroep en de bredere maatschappelijke doelen.

26. Arbeids- en maatschappelijke participatie: Stoppen met subsidie aan Stichting MBO

Alblasserdam	We staan open voor het beëindigen van deze subsidie. Dit onder meer omdat u momenteel, zo hebben we begrepen, weinig uit deze subsidie haalt. Omdat werkgevers in potentie een belangrijke partner zijn in het domein van participatie en ontwikkelen naar werk, krijgen we graag wel eerst nader inzicht in de effecten van beëindigen.
Dordrecht	We stellen voor om primair in te zetten op beter rendement van deze subsidie. Werkgevers zijn immers essentieel voor participatie en ontwikkelen naar werk. Als zij zich openstellen voor de doelgroep en waar mogelijk begeleiding bieden, bespaart dit kosten. Mocht u er niet in slagen om via de subsidie de stichting MBO beter te laten renderen, dan kunt u deze subsidie beëindigen.
Hardinxveld-Giessendam	Vooralsnog niet akkoord - We vragen u eerst om meer inzet op het laten renderen van deze subsidie.

Hendrik-Ido- Behoeft nadere uitwerking

Ambacht

Papendrecht Niet invoeren

Sliedrecht Geen reactie

Zwijndrecht Reactie in begroting 2027

Reactie:

We nemen de reacties ter harte en herkennen de duidelijke oproep om eerst meer te doen om deze subsidie beter te laten renderen.

Werkgevers spelen een cruciale rol spelen in participatie en de ontwikkeling naar werk, en dat hier nog meer winst te behalen is.

We gaan daarom nadrukkelijk inzetten op het versterken van de opbrengst van deze subsidie, onder meer door de samenwerking met werkgevers te intensiveren en te sturen op concrete resultaten. Daarmee benutten we het potentieel van de subsidie beter, zowel maatschappelijk als financieel.

Pas wanneer blijkt dat deze inzet onvoldoende effect heeft, komt heroverweging van de subsidie aan de orde. Op dit moment kiezen we er dus bewust voor om eerst te investeren in verbetering.

27. Inburgering: Stoppen met het Regionaal Welkomstprogramma Inburgeraars

Alblasserdam Wij zijn geen voorstander van deze maatregel. Uit een evaluatie blijkt namelijk dat het sterk wordt gewaardeerd door inburgeraars en dat het van toegevoegde waarde is voor het inburgeringsproces. Vanwege die toegevoegde waarde is het maar de vraag of het stoppen ook een netto kostenbesparend effect heeft.

Dordrecht Wij zijn geen voorstander van deze maatregel. Uit de evaluatie blijkt dat het welkomstprogramma zeer wordt gewaardeerd door inburgeraars. Zonder het welkomstprogramma lopen we het risico dat processen stroever verlopen, wat consultants meer tijd kost, zodat er per saldo nauwelijks bespaard wordt.

Hardinxveld- Niet akkoord

Giessendam

Hendrik-Ido- Geen akkoord

Ambacht

Papendrecht Niet invoeren

Sliedrecht Geen reactie

Zwijndrecht Reactie in begroting 2027

Reactie:

Het regionale welkomstprogramma voor inburgeraars wordt als zeer positief ervaren door statushouders, zoals vermeld in de evaluatie van Significant. Het is dan ook van toegevoegde waarde voor de inburgeraar en bevordert het inburgeringstraject.

28. Inburgering: Inzet Werk Ontwikkelpunt (WOP) voor uitvoering participatiedeel van de Z-route

Alblasserdam Wij vinden het een interessant idee om de MAP voortaan vanuit het Werk Ontwikkel Punt aan te bieden. Maar voorafgaand aan het geven van een definitief akkoord willen we dat helder wordt hoe zich dit verhoudt tot de toekomstige plannen met Drechtwerk. Voor ons is namelijk een voorwaarde dat deze uitbreiding van taken niet een reden gaat vormen om bepaalde noodzakelijke veranderingen bij Drechtwerk niet door te voeren. Verder merken we op dat we de ingeschatte besparing niet kunnen inboeken. De uitgaven van ons in dit verband moeten namelijk bekostigd worden vanuit de SPUK Inburgering en de SPUK-middelen die we krijgen voldoen ook nu al.

Dordrecht Wij ondersteunen de keuze om deze onderdelen van de Inburgering in eigen huis uit te voeren ipv extern aan te besteden. Per saldo wordt dezelfde dienstverlening geboden, maar tegen een lager bedrag. Voorwaarde is wel dat deze uitbreiding niet strijdig is met de

	toekomstige plannen van Drechtwerk. De bekostiging vindt plaats vanuit de Inburgeringsgelden. Dit betekent dat de opbrengst niet kan worden ingeboekt in de begroting, maar wel beschikbaar is voor andere uitgaven binnen de Inburgering.
Hardinxveld-Giessendam	Akkoord
Hendrik-Ido-Ambacht	Akkoord
Papendrecht	Invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	Vanuit de WI2021 bestaan er diverse onderdelen waar participatie vormgegeven worden. Het participatiedeel van de Z-route vormt hier een substantieel deel van uit. Met de nieuwe aanbieder vanuit de aanbesteding worden nadere afspraken gemaakt over de aansluiting op de mogelijkheden van het WOP en op termijn het onderbrengen van de uitvoering bij het WOP. Zowel vanuit landelijk als regionaal beleid wordt ingezet op het verder stroomlijnen van deze onderdelen waarmee zowel de efficiency van de uitvoering als de voortgang van het inburgeringstraject wordt verbeterd. De relatie met de positionering van Drechtwerk hierbij vormt onderdeel van de lopende inzet op de toekomstbestendige sociale infrastructuur.
	Na akkoord van zeven gemeenten kan het voorstel ter besluitvorming worden voorgelegd. De financiering loopt via de SPUK middelen van de gemeenten. Het voordeel is daardoor bij de gemeenten in de begroting te verwerken (minder lasten SPUK Wet inburgering 2021).

29. Inburgering: Doortrekken Vroege Start

Alblasserdam	We menen dat dit niet de juiste plek is om input te geven op dit voorstel. Het netto financieel effect voor volgend jaar en mogelijk ook de jaren erna is namelijk negatief. Dat wil niet zeggen dat we per definitie niet akkoord gaan met dit voorstel, maar wel dat we dit niet de juiste plek vinden om er in dit stadium ons oordeel over te geven. Als u dit voorstel alsnog aan ons voorlegt, verwachten we een zorgvuldige businesscase.
Dordrecht	Op lange termijn rendeert deze maatregel omdat naar verwachting minder statushouders in de bijstand komen. Op korte termijn kost het de gemeente meer geld omdat zij de kosten voor de Inburgering eerder moeten nemen. Met de opening van het asielzoekerscentrum beogen we dat 75 toekomstige inwoners van de Drechtsteden eerder met hun Inburgering starten.
Hardinxveld-Giessendam	Akkoord – U geeft aan dat de voorinvestering gedekt zou kunnen worden vanuit huidige reserves van de SPUK Inburgering. Dit is wel voorwaarde voor ons, gezien de schaarse middelen bij gemeenten.
Hendrik-Ido-Ambacht	Behoeft nadere uitwerking
Papendrecht	Eerst verkennend onderzoeken
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	Momenteel wordt een pilot uitgevoerd om de dienstverlening van de GR Sociaal voor de WI 2021 aan te bieden tijdens het verblijf in de opvangvoorziening. Het doortrekken van deze lopende pilot is mede afhankelijk van de samenstelling van de instroom in het AZC Dordrecht gedurende 2026. Daarnaast wordt een evaluatie uitgevoerd over de resultaten van de pilot. Op basis van deze gegevens wordt de doortrekking hiervan nader uitgewerkt.

30. Hulpmiddelen: Scootmobiel als algemene voorziening verstrekken i.p.v. als maatwerkvoorziening

Alblasserdam	Wij zijn positief over deze maatregel. De doorvoering van de maatregel leidt tot een flinke besparing op de GRS, maar vraagt ook een investering aan de kant van de gemeente o.a. voor het inrichten van het innen van eigen bijdragen. We vragen u mee te denken over hoe we hier als regio een effectief systeem voor kunnen optuigen en of de GR Sociaal hierin een rol kan spelen. Zoals we hebben aangegeven in het laatste deel van onze zienswijze hechten we eraan dat minima met een scootmobiel niet in de knel komen door dit voorstel. We hebben ook een suggestie gedaan over hoe dit kan worden voorkomen.
Dordrecht	Wij zijn positief over deze maatregel ondanks het feit dat de besparing bij de GRS wel leidt tot kosten voor de gemeente (menskracht en middelen). Omdat de cliënt de kostprijs voor de scootmobiel moet betalen, willen we een deel via het minimabeleid compenseren (naar draagkracht). We verzoeken u om samen met ons te onderzoeken hoe deze uitvoering van deze maatregel voor de deelnemende gemeenten het efficiëntst geborgd kan worden en welke rol de GRS kan spelen in dit proces.
Hardinxveld-Giessendam	Akkoord - De besparing bij de GR Sociaal wel leidt tot kosten voor de gemeente (menskracht en middelen). We verzoeken u om samen met ons te onderzoeken hoe deze uitvoering het meest efficiënt geborgd kan worden en welke rol de GRS kan spelen in dit proces.
Hendrik-Ido-Ambacht	Akkoord
Papendrecht	Invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Akkoord, maar met een korting voor inwoners met een laag inkomen
Reactie:	Het is juist dat deze maatregel voor gebruikers van scootmobielen directe financiële gevolgen heeft, aangezien de kostprijs van de scootmobiel wordt doorberekend aan de cliënt. Dit is toegestaan wanneer de scootmobiel wordt verstrekt als algemene voorziening. Gemeenten hebben daarbij de mogelijkheid om in de verordening voor de eigen bijdrage een kortingsregeling voor minima vast te stellen.

Wij zijn actief betrokken bij het onderzoek dat EHDK, in opdracht van gemeenten, uitvoert. Dit onderzoek richt zich op de effecten van de verschuiving van maatwerkvoorzieningen naar algemene voorzieningen. In dat kader leveren wij ook relevante data aan. Tot slot wijzen wij u erop dat een hogere eigen bijdrage voor een algemene voorziening alleen kan worden geheven indien de hoogte daarvan expliciet is vastgelegd in de geldende verordening. Dit betekent dat een wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning (in Dordrecht: de Verordening sociaal domein) hiervoor noodzakelijk is. De inning zal via een eigen gemeentelijk systeem moeten worden ingericht, de SDD heeft geen rol in de inning van de eigen bijdrage.

31. Huishoudelijke ondersteuning: Invulling geven aan reablement binnen de HO door middel van inzet ergotherapeut

Alblasserdam	Zie punt 33
Dordrecht	Zie punt 33
Hardinxveld-Giessendam	Akkoord - De drie maatregelen moeten in samenhang worden bekeken. We kijken uit naar de beeldvormende sessie over dit onderwerp in de gemeenteraad.
Hendrik-Ido-Ambacht	Geen akkoord
Papendrecht	Eerst verkennend onderzoeken
Sliedrecht	Geen reactie

Zwijndrecht Reactie in begroting 2027
Reactie: Zie punt 33

32. Huishoudelijke ondersteuning: Invulling geven aan reablement binnen de HO door middel van inzet huishoudcoach

Alblasserdam	Zie punt 33
Dordrecht	Zie punt 33
Hardinxveld-Giessendam	Akkoord - De drie maatregelen moeten in samenhang worden bekeken. We kijken uit naar de beeldvormende sessie over dit onderwerp in de gemeenteraad.
Hendrik-Ido-Ambacht	Behoeft nadere uitwerking
Papendrecht	Eerst verkennend onderzoeken
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	Zie punt 33

33. Huishoudelijke ondersteuning: Invulling geven aan reablement binnen de HO door middel van Powerful Ageing

Alblasserdam	Het is belangrijk om te investeren in de zelfredzaamheid van onze inwoners zodat deze zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Wij zijn daarom positief over het invulling geven aan reablement binnen de HO (zo lang de HO nog een maatwerkvoorziening is, rekening houdend met het voornemen van het huidige kabinet om HO vanaf 2029 te schrappen). Hoewel de inzet van een ergotherapeut wel effectief kan zijn, vergt deze inzet een structurele investering die dusdanig hoog is dat deze maatregel geen financieel effect zal hebben. Het inzetten van een huishoudcoach die werkt volgens het principe 'voordoen, samen doen, zelf doen' kan een positief effect hebben op de zelfredzaamheid en zelfverzekerdheid van inwoners. Powerful Ageing heeft het grootste besparingspotentieel en leidt tot de meeste gezondheidswinst voor inwoners. Daarmee is deze maatregel duurzamer en meer toekomstbestendig dan de overige opties. De implementatie van deze maatregelen vergt de nodige aandacht en communicatie richting inwoners en een lokaal verankerde uitvoering. Het is ons bekend dat er binnen afzienbare een beeldvormende sessie met ons als gemeenteraad over dit onderwerp wordt georganiseerd. Naar aanleiding daarvan zullen we onze definitieve input geven.
Dordrecht	We onderkennen het belang dat inwoners zo lang mogelijk zelf bepaalde huishoudelijke taken uitvoeren. Niet alleen vanuit financiële optiek maar ook omdat het gezondheidswinst kan opleveren. Aandachtspunt is wel de implementatie. Uitgangspunt moet zijn: 'voordoen, samendoen, zelf doen'. De drie maatregelen moeten in samenhang worden bekeken. We kijken uit naar de beeldvormende sessie over dit onderwerp in de gemeenteraad.
Hardinxveld-Giessendam	Akkoord - De drie maatregelen moeten in samenhang worden bekeken. We kijken uit naar de beeldvormende sessie over dit onderwerp in de gemeenteraad.
Hendrik-Ido-Ambacht	Geen akkoord
Papendrecht	Eerst verkennend onderzoeken
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027

Reactie: In het najaar van 2026 zullen voor alle afzonderlijke gemeenteraden beeldvormende vergaderingen worden georganiseerd met betrekking tot het onderwerp reablement. Tijdens deze bijeenkomsten worden de raden uitvoerig geïnformeerd over de verschillende vormen van reablement, waarbij zowel de inhoudelijke uitgangspunten als de praktische uitwerking worden toegelicht. Daarnaast zal inzicht worden geboden in de financiële consequenties, waaronder de verwachte besparingen die samenhangen met de toepassing van de verschillende vormen van reablement. Deze besparingen worden, waar mogelijk, onderbouwd met beschikbare data (van andere gemeenten) en onderzoeksbevindingen. Op deze manier worden de raden in staat gesteld zich een goed geïnformeerd en integraal beeld te vormen van zowel de inhoudelijke als financiële aspecten van reablement.

34. Huishoudelijke ondersteuning: Maximaliseren gebruik technologie/ slimme woninginrichting

Alblasserdam	We steunen deze maatregel. De inzet van deze instrumenten bespaart op personeelslasten, en betekent ook dat er minder mensen nodig zijn, wat gunstig is gelet op de enorme vraag naar personeel in de zorg. De maatregel is ook niet in strijd met het doel van huishoudelijke ondersteuning, namelijk een 'schoon en leefbaar huis'. Lokaal hebben we er aandacht voor dat het voor sommige inwoners wel wennen zal zijn en dat de maatregel een vermindering van sociaal contact betekent.
Dordrecht	We zijn voorstander van slimme oplossingen, zoals bv. een robotstofzuiger. Dat kan wennen zijn voor de huidige cliënten, maar doet niets af aan het doel van de HO, nl. een schoon huis.
Hardinxveld-Giessendam	Akkoord
Hendrik-Ido-Ambacht	Akkoord
Papendrecht	Invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Akkoord

Reactie: De maatregel leidt mogelijk tot lagere indicaties voor huishoudelijke ondersteuning, terwijl een schoon en leefbaar huis geborgd blijft. Een aandachtspunt is dat cliënten mogelijk minder contactmomenten hebben, wat effect kan hebben op sociaal contact.

35. Woningaanpassingen: Afspraken maken met woningcorporaties over woningaanpassingen die ten dienste komen van het gehele complex

Alblasserdam	Het doorvoeren van deze maatregel komt alle inwoners van de complexen ten goede en draagt bij aan de duurzaamheid van het complex en het toekomstbestendig omgaan met de kosten voor woningaanpassingen. De medewerking van en duidelijke financiële afspraken maken met woningcorporaties is hierbij van groot belang.
Dordrecht	Deze maatregel komt alle inwoners met afnemende mobiliteit ten goede. De belangrijkste winst is dat we duurzaam en toekomstbestendig omgaan met de kosten voor woningaanpassingen. We zullen hiervoor in gesprek moeten gaan met de woningcorporaties om financiële afspraken te maken.
Hardinxveld-Giessendam	Akkoord
Hendrik-Ido-Ambacht	Akkoord
Papendrecht	Invoeren
Sliedrecht	Geen reactie

Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	We hebben de ambitie om een convenant af te sluiten met woningcorporaties in de regio om zo afspraken vast te leggen over wanneer woningcorporaties de kosten dragen van aanpassingen die ten dienste komen van het gehele complex.

36. Dagbesteding: Arbeidsmatige en ontwikkelgerichte dagbesteding gedeeltelijk vervangen door participatieplekken

Alblasserdam	Deze maatregel is kansrijk en in lijn met de beweging die we lokaal al wilden maken. Via een participatieplek doen inwoners echt mee en participeren ze in de lokale samenleving.
Dordrecht	Deze maatregel past binnen onze sociale visie om inwoners met een arbeidsbeperking tot de hoogst mogelijke vorm van participatie te bewegen. Hier valt nog enige winst te behalen, met name voor de nieuw te plaatsen kandidaten. Blijkt dat in de praktijk toch niet haalbaar dan blijft Wmo-dagbesteding uiteraard altijd mogelijk.
Hardinxveld-Giessendam	Akkoord
Hendrik-Ido-Ambacht	Akkoord
Papendrecht	Invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	Voor cliënten met een indicatie voor arbeidsmatige en ontwikkelingsgerichte dagbesteding kan (deels) worden overgestapt naar participatieplekken. Dit zijn werkervaringsplekken gericht op structuur, sociale contacten en werkervaring. Participatieplekken zijn goedkoper dan Wmo-dagbesteding en leiden tot een neerwaartse bijstelling van de kosten, met een verschuiving richting participatiebudgetten.

37. Huishoudelijke ondersteuning: Wasservice als algemene voorziening inrichten i.p.v. als maatwerkvoorziening

Alblasserdam	Wij zijn positief over deze maatregel. Het inrichten van deze service als algemene voorziening biedt kansen om meer inwoners te bedienen. Zo ook inwoners die nog niet in aanmerking zouden komen voor de maatwerkvoorziening, maar wel graag op eigen kosten hiervan gebruik zouden willen maken. Werkvisie de Hoop heeft eerder aangegeven een hoger volume waszakken aan te kunnen. Dit biedt weer extra kansen voor werkzoekenden met afstand tot de arbeidsmarkt (invulling meer participantenplekken). Net als bij maatregel 30 en 39 moet rekening worden gehouden met een investering aan de kant van de gemeente voor het innen van de eigen bijdrage van inwoners. We vragen u mee te denken over hoe we hier als regio een effectief systeem voor kunnen optuigen en of de GR Sociaal hierin een rol kan spelen. Zoals we hebben aangegeven in het laatste deel van onze zienswijze hechten we eraan dat minima die recht hebben op de wasservice niet in de knel komen door dit voorstel. We hebben ook een suggestie gedaan over hoe dit kan worden voorkomen.
Dordrecht	We onderzoeken graag samen met de GRS en de andere gemeenten of dit een haalbare maatregel is. Het is voor dit moment nog de vraag of de kosten opwegen tegen de inkomsten van de wasservice. We wachten tot de wasservice op vol volume draait (eind 2026) en overwegen dan of de ombuiging naar een algemene voorziening rendeeft.
Hardinxveld-Giessendam	Vooralsnog niet akkoord - Wij zien graag dat u met gemeenten onderzoekt of dit een haalbare maatregel is. De financiële effecten zijn nog niet helder.
Hendrik-Ido-Ambacht	Akkoord

Papendrecht	Invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	Het is aan elke gemeenten afzonderlijk om een besluit te nemen om deze voorziening als algemene voorziening te gaan inzetten. De GR Sociaal is uiteraard bereid om hierbij haar expertise te delen, mee te denken en eventueel data aan te leveren. Wij wijzen u erop dat een hogere eigen bijdrage voor een algemene voorziening alleen kan worden geheven indien de hoogte daarvan expliciet is vastgelegd in de geldende verordening. Dit betekent dat een wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning (in Dordrecht: de Verordening sociaal domein) hiervoor noodzakelijk is.

38. Huishoudelijke ondersteuning / Individuele begeleiding: Pgb tarief voor ondersteuners uit het netwerk baseren op het minimumloon

Alblasserdam	Wij zijn voor deze maatregel. Het baseren van het tarief op het minimumloon gebeurde eerder ook al.
Dordrecht	Recentelijk jurisprudentie maakt het mogelijk om weer terug te keren naar het minimumloon voor ondersteuners uit het netwerk (ipv het CAO-loon). Wij zijn voor deze maatregel.
Hardinxveld-Giessendam	Akkoord
Hendrik-Ido-Ambacht	Behoeft nadere uitwerking
Papendrecht	Niet invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	Deze maatregel raakt cliënten die een informele zorgverlener hebben en deze middels een Pgb betalen. Het gaat hierbij voornamelijk om huishoudelijke ondersteuning en individuele begeleiding. In de verordening moet bepaald worden op welke wijze de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld. Voor het aanpassen van de berekeningsmethodiek voor informele pgb's zal de verordening maatschappelijke ondersteuning (in Dordrecht: de Verordening Sociaal Domein) gewijzigd moeten worden.

39. Hulpmiddelen: Deelscootmobiel/ scootmobielpool als algemene voorziening in het leven roepen

Alblasserdam	We staan open voor het doorvoeren van deze maatregel. We menen namelijk dat deze maatregelen niet alleen kostenbesparend kan werken, maar ook kan helpen bestaande stallingsproblematiek te verminderen of weg te nemen. Verder geldt dat er verspreid over onze gemeente locaties zijn die vermoedelijk als afhaallocatie kunnen fungeren. Toch vinden we het te vroeg om nu al in te stemmen. We willen graag eerst meer informatie over de omvang van de besparing, de gevolgen voor inwoners en de haalbaarheid qua implementatie.
Dordrecht	Wij zien dit als de meest toekomstbestendige en duurzame oplossing voor de verstrekking van scootmobielen. Bijvangst is dat het een bijdrage levert aan het stallingsprobleem in wooncomplexen. We zijn er ons van bewust dat de netto besparing lager is omdat we als gemeente op termijn een netwerk van pools dienen te realiseren. We willen dit gefaseerd invoeren en hiermee starten bij seniorencomplexen/ plusflats.
Hardinxveld-Giessendam	Vooralsnog niet akkoord - Wij zien dit als een toekomstbestendige en duurzame oplossing voor de verstrekking van scootmobielen, maar deze dient wel nader te worden uitgewerkt. Nog onvoldoende zicht op mogelijke besparingen.
Hendrik-Ido-Ambacht	Akkoord

Papendrecht	Invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	Wij onderschrijven dat deze maatregel verder uitgewerkt moet worden door gemeenten. Uiteraard zijn wij bereid om hierin mee te denken en eventueel data aan te leveren. Het in het leven roepen van een scootmobielpool zal eerst een investering met zich meebrengen en op een later moment zorgen voor een besparing.

40. Huishoudelijke ondersteuning: Gebiedsgericht inrichten

Alblasserdam	We zijn voorzichtig positief tegenover dit voorstel. Hierbij speelt de vraag of dit voor een kleinere gemeente als Alblasserdam een significant financieel effect zal hebben. Daarnaast kan het gebiedsgericht inrichten van HO kan, voor sommige inwoners, leiden tot het beperken van de keuzevrijheid in zorgaanbieder. We willen ons dus eerst nader bezinnen voordat we definitief laten weten of we willen dat deze maatregel wordt ingevoerd.
Dordrecht	Wij hebben u al meermaals verzocht om een pilot te starten met gebiedsgericht inrichten van de HO. Wij vragen u met klem om dit in elk geval voor de thuisplusflats in onze gemeente mogelijk te maken.
Hardinxveld-Giessendam	Niet akkoord
Hendrik-Ido-Ambacht	Behoeft nadere uitwerking
Papendrecht	Eerst verkennend onderzoeken
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Reactie in begroting 2027
Reactie:	Voor de Plusflats is deze bepaling al in het huidige contract huishoudelijke ondersteuning opgenomen, met de afspraak dat gemeenten hiervoor het initiatief nemen om dit onderling af te stemmen en te agenderen. Het contract biedt de mogelijkheid om per jaar 2 percelen te definiëren. Daar is tot nu toe door gemeenten geen gebruik van gemaakt. Mocht die behoefte er zijn, gaan we daarover uiteraard graag in gesprek.

41. Beheersmaatregel Wmo: Meer gebruik maken van het regresrecht (artikel 2.4.3 Wmo)

Alblasserdam	Dit betreft een bestaand recht dat we nog onvoldoende benutten. We zijn positief over het vaker toepassen hiervan. Wel adviseren we om na een poosje te evalueren wat de verhouding is tussen de kosten die hiervoor gemaakt moeten worden en wat het oplevert.
Dordrecht	Het is een zaak van rechtmatigheid dat we de kosten van Wmo-verstrekingen verhalen wanneer een derde daarvoor aansprakelijk is, zoals mogelijk bij een ongeval. Dat gebeurt nu niet consequent, we verzoeken u dat voortaan wel te doen.
Hardinxveld-Giessendam	Akkoord
Hendrik-Ido-Ambacht	Akkoord
Papendrecht	Invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Akkoord

Reactie: Voor de verdere uitwerking en uitvoering van de betreffende maatregel zijn wij in belangrijke mate afhankelijk van de beschikbare tijd en capaciteit binnen het regionaal juridisch kenniscentrum (JKC). Deze afhankelijkheid maakt dat het tempo en de concretisering van de maatregel niet volledig door onszelf bepaald kunnen worden.
De nadere uitwerking van deze maatregel vindt momenteel plaats en zal, mede op basis van de inzet van het JKC, de komende periode verder worden geconcretiseerd. Wij zullen u hierover informeren zodra hier meer duidelijkheid over bestaat

42. Beheersmaatregel Wmo: Intensiveren WMO toezicht

Alblasserdam	Wij stemmen in met deze maatregel. Publieke middelen zouden niet besteed moeten worden aan oneigenlijke doelen. Door de Wmo toezicht te intensiveren worden malafide praktijken tegengegaan en voorkomen, wat de inwoners ten goede komt.
Dordrecht	We begrijpen dat het plan reeds is goedgekeurd op het AB van de GRS op 28 mei.
Hardinxveld-Giessendam	Dit is een voorstel waarvan wij hebben begrepen dat dat het AB van de GR Sociaal deze maatregel reeds heeft goedgekeurd.
Hendrik-Ido-Ambacht	Akkoord
Papendrecht	Invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Akkoord

Reactie: Het AB heeft op 28 mei 2026 ingestemd met deze maatregel. Wij gaan aan de slag met de werving van toezichthouders zodat het Wmo toezicht daadwerkelijk geïntensiveerd kan worden. De besparing wordt meegenomen in de eerste begrotingswijziging 2027.

43. Doelgroepenvervoer: Nieuw planningssysteem Stroomlijn

Alblasserdam	We staan achter deze maatregel en beschouwen deze als een reguliere organisatorische innovatie.
Dordrecht	We hopen op een positief financieel effect van deze al ingevoerde maatregel. Dit jaar zal deze wellicht nog niet optimaal zijn gezien de impact van de sluiting van de Papendrechtse brug.
Hardinxveld-Giessendam	Deze maatregel is reeds actief.
Hendrik-Ido-Ambacht	Akkoord
Papendrecht	Invoeren
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Akkoord

Reactie: Bij het reguliere vervoer is de besparing goed te kwantificeren en verwachten wij de voorgestelde besparing te behalen. De onzekerheid over wat het nieuwe planningssysteem oplevert aan besparing heeft alleen betrekking op de tijdspanne dat de Papendrechtse brug gesloten is. De besparing wordt meegenomen in de eerste begrotingswijziging 2027.

44. Arbeids- en maatschappelijke participatie: Doorrekenen transformatieplan sociale infrastructuur

Alblasserdam	Zoals we ook al in het laatste deel van onze zienswijze hebben aangegeven, menen we dat er qua infrastructuur miljoenen bespaard kunnen en moeten worden. We zullen de te ontvangen plannen die aan ons voorgelegd zullen worden hierop toetsen.
--------------	--

Dordrecht	Momenteel lopen de inkomsten van gemeenten en de uitgaven voor de participatie-infrastructuur en voor het verstrekken van bijstandsuitkeringen ver uiteen. De zeven gemeenten ontvangen vele miljoenen minder dan ze voor dit domein uitgeven aan de dienstverlening van de GR Sociaal. We zijn van mening dat inkomsten en uitgaven binnen afzienbare termijn gelijk worden geschakeld. We zien uit naar heldere en financieel onderbouwde plannen die hierin voorzien.
Hardinxveld-Giessendam	Geen reactie
Hendrik-Ido-Ambacht	Geen reactie
Papendrecht	Geen reactie
Sliedrecht	Geen reactie
Zwijndrecht	Akkoord
Reactie:	Het verkleinen van het verschil tussen rijksinkomsten en uitgaven is een centrale doelstelling in het Transformatieplan Toekomstige Sociale Infrastructuur naar Werk.

Financieel technische maatregelen

Alblasserdam	Buiten de ombuigingsvoorstellen is het mogelijk de begroting neerwaarts bij te stellen door middel van het nemen van verschillende financieel-technische maatregelen zoals het wijzigen van uitgangspunten voor opstellen van de begroting. Een belangrijke is het koppelen van de groei in lasten met de meerjarige groei aan Rijksinkomsten. We zijn positief over zulke voorstellen, maar alleen zo lang ze niet in strijd zijn met realistisch begroten.
Dordrecht	Wij hechten eraan om versobering van het beleid als laatste toe te passen en te starten met maatregelen in de bedrijfsvoering en begrotingstechniek, die minder impact hebben op onze inwoners. Hieronder benoemen wij deze maatregelen waarvan we u verzoeken deze te verwerken in de begroting en meerjarenraming van de GR Sociaal: 1. De meerjarige groei van de begroting van de GR Sociaal vanaf 2027 te maximeren op de groei van de rijksinkomsten voor gemeenten (specifiek: de compensatie demografische ontwikkelingen WMO), waarbij 2027 als nullijn wordt gehanteerd; 2. Gezien de langjarige tekorten op bijstand in onze regio vanaf 2027 een structurele stelpost 'vangnet Participatiewet' op te nemen in de begroting van de GR Sociaal; 3. De (incidentele en structurele) inzet van subsidies en bijdrage van derden (waaronder ESF) vroegtijdig op te nemen aan de baten- én aan de lastenzijde van de begroting van de GR Sociaal en deze wijzigingen expliciet toe te lichten in uw P&C stukken; 4. Vanaf 2027 structureel middelen op te nemen in de begroting van de GR Sociaal ten behoeve van SRoI ter hoogte van 1% van het geraamde maatschappelijke effect (€ 33 mln), jaarlijks oplopend met 1%; 5. Vanaf 2027 in de meerjarenraming van de GR Sociaal uit te gaan van gelijkblijvende aantallen van Wmo-cliënten in plaats van een autonome volumegroei. We constateren dat deze maatregelen primair gericht zijn op financiële beheersbaarheid en ramingsdiscipline in een periode van grote onzekerheden, waaronder landelijke beleidsontwikkelingen. We onderkennen dat een deel van de maatregelen is gebaseerd op aannames en verwachtingen, waarvan de uiteindelijke effecten zich in de praktijk moeten bewijzen. Dit brengt een risico met zich mee dat de financiële uitkomsten anders kunnen zijn dan nu geraamd. Vanuit versterkt eigenaarschap van de GR Sociaal achten wij het daarom passend dat wij, als gemeenten, dit gezamenlijk en transparant ondervangen. We spreken ons uit dat we als deelnemende gemeente: • Vanaf 2027 in onze begroting expliciet aandacht besteden aan het risicoprofiel van de GR Sociaal;

Hardinxveld-Giessendam	• Dit, waar nodig, vertalen naar een verhoogde risico-inschatting in de paragraaf weerstandsvermogen. Wij vinden het van belang om maatregelen met een negatieve impact op onze inwoners als laatste toe te passen en te starten met begrotingstechnische maatregelen en maatregelen gericht op de bedrijfsvoering van de GR Sociaal. We constateren dat deze maatregelen primair gericht zijn op financiële beheersbaarheid en ramingsdiscipline in een periode van grote onzekerheden, waaronder landelijke beleidsontwikkelingen. We onderkennen dat een deel van de maatregelen is gebaseerd op aannames en verwachtingen, waarvan de uiteindelijke effecten zich in de praktijk moeten bewijzen. Dit brengt een risico met zich mee dat de financiële uitkomsten anders kunnen zijn dan nu geraamd. Vanuit versterkt eigenaarschap van de GR Sociaal achten wij het daarom passend dat wij, als gemeenten, dit gezamenlijk en transparant ondervangen. We spreken ons uit dat we als deelnemende gemeente: • Vanaf 2027 in onze begroting expliciet aandacht besteden aan het risicoprofiel van de GR Sociaal; • Dit, waar nodig, vertalen naar een verhoogde risico-inschatting in de paragraaf weerstandsvermogen. Hieronder schetsen wij een aantal maatregelen waarvan we u verzoeken deze te verwerken in de meerjarenraming van de GR Sociaal. 1. De meerjarige groei van de begroting van de GR Sociaal vanaf 2027 te laten aansluiten bij de verwachte groei van de rijksinkomsten voor gemeenten, waarbij 2027 als nullijn wordt gehanteerd 2. Vanaf 2027 een structurele stelpost 'vangnet Participatiewet' op te nemen in de begroting van de GR Sociaal 3. De structurele inzet van ESF-subsidies expliciet op te nemen aan de baten- én aan de lastenzijde van de begroting van de GR Sociaal 4. Vanaf 2027 structureel middelen op te nemen in de begroting van de GR Sociaal ten behoeve van SROl ter hoogte van 1% van het geraamde maatschappelijke effect (€33 mln), jaarlijks oplopend met 1% 5. Vanaf 2027 in de meerjarenraming van de GR Sociaal uit te gaan van gelijkblijvende aantallen van Wmo-cliënten in plaats van een autonome volumegroei
Hendrik-Ido-Ambacht	Wij hechten er aan om maatregelen met een negatieve impact op onze inwoners als laatste toe te passen en te starten met begrotingstechnische maatregelen en maatregelen gericht op de bedrijfsvoering van de GR Sociaal. We constateren dat deze maatregelen primair gericht zijn op financiële beheersbaarheid en ramingsdiscipline in een periode van grote onzekerheden, waaronder landelijke beleidsontwikkelingen. We onderkennen dat een deel van de maatregelen is gebaseerd op aannames en verwachtingen, waarvan de uiteindelijke effecten zich in de praktijk moeten bewijzen. Dit brengt een risico met zich mee dat de financiële uitkomsten anders kunnen zijn dan nu geraamd. Vanuit versterkt eigenaarschap van de GR Sociaal achten wij het daarom passend dat wij, als gemeenten, dit gezamenlijk en transparant ondervangen. We spreken ons uit dat we als deelnemende gemeente: • Vanaf 2027 in onze begroting expliciet aandacht besteden aan het risicoprofiel van de GR Sociaal; • Dit, waar nodig, vertalen naar een verhoogde risico-inschatting in de paragraaf weerstandsvermogen. Hieronder schetsen wij een aantal maatregelen waarvan we u verzoeken deze te verwerken in de begroting en meerjarenraming van de GR Sociaal. 1. De meerjarige groei van de begroting van de GR Sociaal vanaf 2027 te laten aansluiten bij de verwachte groei van de rijksinkomsten voor gemeenten, waarbij 2027 als nullijn wordt gehanteerd. 2. Vanaf 2027 een structurele stelpost 'vangnet Participatiewet' op te nemen in de begroting van de GR Sociaal. 3. De structurele inzet van ESF-subsidies expliciet op te nemen aan de baten- én aan de lastenzijde van de begroting van de GR Sociaal. 4. Vanaf 2027 structureel middelen op te nemen in de begroting van de GR Sociaal ten behoeve van SROl ter hoogte van 1% van het geraamde maatschappelijke effect (€ 33 mln), jaarlijks oplopend met 1%.

5. Vanaf 2027 in de meerjarenraming van de GR Sociaal uit te gaan van gelijkblijvende aantallen van Wmo-cliënten in plaats van een autonome volumegroei.

Wij gaan ervan uit dat u de voorgestelde maatregelen verwerkt in de begroting 2027 van de GR Sociaal. Mocht er bij de GR Sociaal een zwaarwegend belang zijn om deze maatregelen niet te verwerken, verwachten wij van u een inhoudelijke motivering in uw reactie op onze zienswijze

Papendrecht

Vanuit versterkt eigenaarschap van de GR Sociaal achten wij het daarom passend dat wij, als gemeenten, dit gezamenlijk en transparant ondervangen. We spreken ons uit dat we als deelnemende gemeente:

- Vanaf 2027 in onze begroting expliciet aandacht besteden aan het risicoprofiel van de GR Sociaal;
- Dit, waar nodig, vertalen naar een verhoogde risico-inschatting in de paragraaf weerstandsvermogen.

Hieronder schetsen wij een aantal maatregelen waarvan we u verzoeken deze te verwerken in de begroting en meerjarenraming van de GR Sociaal.

1. De meerjarige groei van de begroting van de GR Sociaal vanaf 2027 te laten aansluiten bij de verwachte groei van de rijksinkomsten voor gemeenten, waarbij 2027 als nullijn wordt gehanteerd

2. Vanaf 2027 een structurele stelpost 'vangnet Participatiewet' op te nemen in de begroting van de GR Sociaal

3. De structurele inzet van ESF-subsidies expliciet op te nemen aan de baten- én aan de lastenzijde van de begroting van de GR Sociaal

4. Vanaf 2027 structureel middelen op te nemen in de begroting van de GR Sociaal ten behoeve van SRol ter hoogte van 1% van het geraamde maatschappelijke effect (€33 mln), jaarlijks oplopend met 1%

5. Vanaf 2027 in de meerjarenraming van de GR Sociaal uit te gaan van gelijkblijvende aantallen van Wmo-cliënten in plaats van een autonome volumegroei

6. Voor de begroting te rekenen met een inkomensafhankelijke bijdrage voor de Wmo, in aansluiting op de wijze waarop het Rijk hier rekening mee houdt in de uitkering aan de gemeente

7. Voor de begroting rekening te houden met de afschaffing van huishoudelijke ondersteuning als maatwerkvoorziening, in aansluiting op de wijze waarop het Rijk hier rekening mee houdt in de uitkering aan de gemeente

Ten aanzien van punt 6 en punt 7 betekent dit dat op het moment dat het Rijk de uitkering aan de gemeente voor de betreffende taak bijstelt, wij van u verwachten dat u dit ook aan de uitgavenkant aanpast.

Sliedrecht

Geen reactie

Zwijndrecht

Er zijn in aanvulling op uw ruim veertig potentiële maatregelen een aantal financieel technische maatregelen mogelijk, die begrotingstechnisch opgeteld meer opleveren dan dit inhoudelijke pakket en waar niet of veel minder een politiek-inhoudelijk debat hoeft plaats te vinden. Hiermee bereiken we op korte termijn dat uw begroting kan worden bijgesteld zonder politieke afweging. We vragen u dan ook met klem de volgende financieel-technische maatregelen te verwerken in uw meerjarenbegroting:

1. Schrappen van WMO Huishoudelijke Ondersteuning (HO) als maatwerkvoorziening in de begroting vanaf 2029;
2. Het verwerken van een verwacht voordeel op het (her)invoeren van inkomensafhankelijke eigen bijdragen op WMO Hulpmiddelen, Dagbesteding en Individuele Begeleiding vanaf 2028;
3. Geen groei in aantallen WMO opnemen na 2027
4. Koppeling meerjarige groei aan rijksinkomsten (nullijn 2027)
5. Het verwerken van een opbrengst van de versterkte SRol-maatregelen;
6. Afschaffen solidariteit op Inkomensondersteuning en Participatie

Reactie:

Het Dagelijks Bestuur herkent en onderschrijft de lijn op het zoveel mogelijk inzetten op financieel-technische maatregelen en maatregelen binnen de bedrijfsvoering, alvorens over te gaan tot ingrepen met directe impact op inwoners. Conform uw zienswijzen zetten wij maximaal in op het benutten van financieel-technische mogelijkheden om de begroting beheersbaar te houden. Daarbij geldt dat een groot deel van de voorgestelde maatregelen afhankelijk is van externe kaders en toezicht, met name vanuit de toezichthouder en het Rijk.

Een belangrijk deel van de maatregelen is inmiddels ambtelijk en waar mogelijk ook met de toezichthouder getoetst. Dit leidt tot het volgende beeld:

- Huishoudelijke ondersteuning (Wmo). De opname van een stelpost in verband met het schrappen van huishoudelijke ondersteuning als maatwerkvoorziening per 2029 is toetsbaar gebleken. Deze zal worden verwerkt in een eerste begrotingswijziging 2027.
- SRoI-middelen. Voor Social Return on Investment (SRoI) geldt dat geen sprake is van formele besluitvorming die structurele opname in de begroting rechtvaardigt. Daarnaast landen de financiële effecten niet eenduidig binnen de GR Sociaal, maar veelal bij gemeenten. Om die reden wordt deze post vooralsnog niet structureel ingeboekt.
- ESF-middelen. Voor Europese subsidies (ESF) geldt dat voor de periode vanaf 2028 nog geen duidelijkheid bestaat over de beschikbare middelen en voorwaarden. Dit maakt het op dit moment niet mogelijk om deze middelen structureel in de begroting op te nemen.
- Vangnet Participatiewet. De inzet van het vangnet kent een wisselend en niet-structureel karakter. Er is op dit moment onvoldoende sprake van een bestendig patroon om deze als structurele stelpost in de begroting op te nemen.
- Aantallen en volumes (BUIG, Drechtwerk, Wmo). Voor aanpassingen in aannames rond volumes en aantallen, waaronder het hanteren van een nullijn voor Wmo-cliënten, geldt dat hiervoor op dit moment geen akkoord van de toezichthouder is verkregen. Deze onderwerpen worden opnieuw betrokken bij de uitwerking van de uitgangspuntennotitie voor 2028.

Het Dagelijks Bestuur onderkent dat een deel van de voorgestelde maatregelen gepaard gaat met onzekerheden en risico's. Wij waarderen het dat gemeenten expliciet aandacht besteden aan het risicoprofiel van de GR Sociaal binnen hun eigen begrotingen en dit, waar nodig, vertalen naar het weerstandsvermogen. Dit draagt bij aan transparantie en gezamenlijk eigenaarschap. Tot slot blijven wij, in lijn met uw zienswijzen, inzetten op een zorgvuldige balans tussen financiële beheersbaarheid, uitvoerbaarheid en maatschappelijke effecten. De verdere uitwerking van de maatregelen vindt plaats in samenhang en in overleg met gemeenten, waarbij zowel de financiële als de inhoudelijke consequenties expliciet worden betrokken.